

4.

Bölüm

HİPNOZ VE PSİKİYATRİ

Dilek TÜRKÖĞLU¹

Hipnozu yeterince tanımayanlar, hipnozun psikiyatrik hastalıkla sınırlı bir kullanımının olduğu sanmaktadır. Oysa çoğunlukla sanıldığı gibi aksine, psikiyatrik hastalıklarla sınırlı bir kullanımı olmayıp, yanıktan cerrahi girişimlere kadar pek çok durumda hipnoz kullanılabilir. Psikiyatrik hastalıkların pek çoğunda ise kullanımı hakkında çelişkili yaklaşımlar ve dikkatli olunmasına dair uyarılar bulunmaktadır.

Tıptaki gelişmeler arttıkça, ayrıntılara hakim olunabilmesi amacıyla tedaviler pek çok alt dallara ayrılarak yapılmaktadır. Bu durum bir yandan ayrıntıya hakim olabilme şansı vermekte ancak bir yandan da bütünden kopmaya sebep olabilmektedir. Tıptaki branşlaşmalar kapsamında beden ve zihin birbirinden kopukmuş gibi algılanmakta, zihnin beden üzerindeki etkisi ya da beden zihnin üzerindeki etkisi göz ardı edilebilmektedir. Bu sebeple hipnoz, sadece psikiyatrik ya da psikosomatik hastalıklarda kullanıldığı sanılmaktadır.

İlkel çağlarda beden ve zihin bütündü. Bu yüzden ruhsal hastalıklar ya da fiziksel hastalıklar ayırt edilmeksizin aynı şekilde tedavi ediliyordu. İnsanın var olduğu ilk andan itibaren hastalıklar da vardı. Hastalık-

¹ Uzm. Dr., Özel Muayenehane, drdilekturkoglu@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Stefan 2015. *Short-history-of-hypnosis-using-power-suggestion* heartbasedpower.com Available from : <http://heartbasedpower.com/short-history-of-hypnosis-using-power-suggestion>
2. <https://www.cuyamungueinstitute.com/articles-and-news/hypnosis-in-ancient-civilizations/>
3. Yapko MD. *Essentials of Hypnosis*. (2nd Edition). New York, Routledge, Taylor & Francis; 2015.
4. Yapko MD. *Essentials of hypnosis, basic principles into practice series Vol 4*. New York, Routledge, Taylor & Francis; 1995.
5. Maldonado JR, Spiegel D. Hypnosis. In R E Hales & S C Yudofsky (Eds.), *The American Psychiatric Publishing textbook of clinical psychiatry*. American Psychiatric Publishing, Inc. 2003; 1285–1331.
6. Mathew M. Hypnosis in psychiatry. *Psychiatric Bulletin* 1993; 17, 202-204.
7. Erickson MH, Rossi E L. *Experiencing hypnosis: therapeutic approaches to altered states*. Irvington Publishers, Inc. Reprint Edition New York; 1992.
8. Assen A. *Handbook of Cognitive Hypnotherapy for Depression: An Evidence-based Approach*. Lippincott Williams & Wilkins; 2007.
9. Walker WL. Schizophrenia and Other Psychotic Disorders. *Australian Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, A Guidelines for the Use of Hypnosis: When to Use Hypnosis and When not to Use* 2016; 41(1) 41-53.
10. Yapko MD. Hypnosis in treating symptoms and risk factors of major depression. In: Yapko MD, editor. *Hypnosis and Treating Depression: Applications in Clinical Practice*. New York: Routledge; 2006; 3–24.
11. Kirsch I, Montgomery G, Sapirstein G. Hypnosis as an adjunct to cognitive-behavioral psychotherapy: A meta-analysis. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 1995; 63:214–220.
12. Assen A, Alibhai A. Cognitive hypnotherapy for depression: an empirical investigation. *Int J Clin Exp Hypn*. 2007 Apr; 55(2):147-66.
13. Stahl SM. *Temel Psikofarmakoloji, Nörobilimsel Temeli ve Pratik Uygulamaları*, Yelkovan Yayıncılık, 2003.
14. Binbay T, Ulaş H, Elbi H ve ark. Türkiye’de Psikoz Epidemiyolojisi: Yaygınlık Tahminleri ve Başvuru Oranları Üzerine Sistemantik Bir Gözden Geçirme *Türk Psikiyatri Dergisi* 2010; 21.
15. Wagstaff GF. Can hypnosis cause madness? *Contemporary Hypnosis*. 2000; 17; 3, 97-111
16. Hodge JR. Can Hypnosis Help Psychosis? *Journal American Journal of Clinical Hypnosis*. 1988; 30 (4) 248-256.
17. Pyun YD. The effective use of hypnosis in schizophrenia: structure and strategy. *Int J Clin Exp Hypn* 2013; 61 (4): 388-400.
18. *Amerikan Psikiyatri Birliği, Çev: Köroğlu E. Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı, Beşinci Baskı (DSM-5), Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı, Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 2013.*
19. Abramowitz JS, Taylor S, Mc Kay D. Potentials and limitations of cognitive treatments for obsessive-compulsive disorder. *Cognitive Behavioral Therapy*. 2005; 34, 140–147.
20. Frederick C. Hypnotically Facilitated Treatment of Obsessive-Compulsive Disorder: Can it Be Evidence-Based? *International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis* 2007; 55 (2):189-206.

21. Kroger W, Fezler WD. Hypnosis and behavior modification: Imagery and conditioning. Philadelphia: J. B. Lippincott. 1976.
22. Watkins J , Watkins HH. Ego states: Theory and therapy. New York, NY: W.W. Norton. 1997.
23. Rufer M, Fricke S, Held D et al. Dissociation and symptom dimensions of obsessive-compulsive disorder A replication study. *European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 2006; 256(3), 146–150.
24. Ünal S. Anksiyete Bozuklukları 2015; DOI: 10.13140/RG.2.1.1634.6007.
25. Kocabaşoğlu N. <http://www.ctf.edu.tr/stek/pdfs/47/4719.pdf> Stres ve Anksiyete.
26. Uzbay T. Anksiyetenin Nörobiyolojisi Klinik Psikiyatri 2002; Ek 1: 5-13.
27. Akyüz G, Leblebiciler MA. Otonom Sinir Sistemi Anatomisi ve Değerlendirilmesi, Türk Fiz Tıp Rehab. Derg 2012; 58 Özel Sayı 1; 1-5.
28. Boselli E, Musellec H, Martin L et al. Effects of hypnosis on the relative parasympathetic tone assessed by ANI (Analgesia/Nociception Index) in healthy volunteers: a prospective observational study, *J Clin Monit Comput*. 2018 Jun; 32(3): 487-492.
29. De Benedittis G. Autonomic Changes During Hypnosis: A Heart Rate Variability Power Spectrum Analysis as a Marker of Sympatho-Vagal Balance. *International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis* 1994 May; 42(2):140-52.
30. Ulusoy M. Vajinismus tedavisinde hipnoz Cinius Yayıncılık. 2015.
31. Uslu M, Diş Hekimliğinde Hipnoz, Yurtmim Yayıncılık, 2015.
32. Freddette C. Using hypnosis in the treatment of anxiety disorders; pros and cons *Journal of Clinical & Experimental Hypnosis*. 2003; 31(1):1-31.
33. Müezzinoğlu AE. Beş Duyunun Ötesi, Omega Yayıncılık, İstanbul 2007.
34. Hammond CD. Hipnosis in the treatment of anxiety and stress related disorders. *Journal-Expert Review of Neurotherapeutics* 2010; 10(2)263-73.
35. Kraft T, Kraft D. The place of hypnosis in psychiatry: its applications in treating anxiety disorders and sleep disturbances. *Australian Journal of Clinical and Experimental Hypnosis*. 2006; 34(2) 187-203.
36. Holdevicia I, Crăciun B. The use of Ericksonian hypnosis in somatic disorders. *Social and Behavioral Sciences*. 2012; 33, 75 – 79.
37. Wilkinson J. Hypnotherapy in the psychosomatic approach to illness: A review. *Journal of the Royal Society of Medicine*. 1981 July; 74(7) 525-530.
38. Flammer E, Alladin A, The Efficacy of Hypnotherapy in the Treatment of Psychosomatic Disorders: Meta-analytical Evidence. *International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis* August 2007; 55(3): 251-74
39. Spiegel D. Memory distortion: How minds, brains, and societies reconstruct the past. Harvard University Press. 1995.
40. Spiegel D, Cardena E. New uses of hypnosis in the treatment of posttraumatic stress disorder, *J Clin Psychiatry*. 1990 Oct; 51 Suppl: 39-43.
41. Özer Ş, Özmen E. Posttravmatik Stres Bozukluğunda Hipnoterapi: Olgu Sunumu. *Düşünen Adam*; 1999; 12 (1): 24-27.
42. Özkaş T. *Psikonevrologiya Meseleleri*, 17 nci Azerbaycan *Nevrologiya* Assosiasiyası 1997; 151-159.